

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

avevita

Nr. 20 (1927)

LSMU IR LSMU LIGONINĖS KAUNO KLINIKŲ SAVAITRAŠTIS. 2012 M. GEGUŽĖS 18 D.

ISSN 1648-620X

DIPLOMAI LSMU ABSOLVENTAMS – ŽALGIRIO ARENOJE

Laima Zakaraitė

Nuo pat LSMU įsteigimo ir Universiteto įvaizdžio įtvirtinimo veiklos pradžios siekiama, kad LSMU diplomai reikštų ne tik išskirtinį specialisto parengimą. Tai turėtų būti prisiminimas apie studijas ambicingoje aukštojoje mokykloje, siekiančioje prilygti geriausioms savo srities institucijoms.

Kasmet LSMU diplomus gauna vis gausnes būrys biomedicinos srities specialistų. Diplomo gavimas – tradicija tapusi šventė tiek pačiam diplomantui, tiek jo artimiesiems. Siekama ne tik vertingos, bet ir įdomios bei spalvingos patirties savo studentams, šiemet Universiteto administracija studentams siūlo į diplomų įteikimo šventę pažvelgti kiek kitaip.

Lig šiol įteikimai vykdavo visiems gerai žinomoje akad. Zigmo Januškevičiaus posėdžių salėje. Visų fakultetų ši šventė vykdavo atskirai, iškilnių procedūros kartodavosi. Pagaliau Medicinos fakulteto diplomų įteikimai vainikuodavo šį šventinių posėdžių „maratoną“ birželio pabaigoje. Absolventui – tai vienintelis toks gyvenime renginys. Ilgai buvo galvota, kaip galima jį patobulinti,

paversti iškilmingesniu, o po Akademijų susijungimo – dar ir visuotiniu, jungiančiu visą akademinę ir absolventų artimųjų bendruomenę. Šiuo klausimu užvirė nuoširdžios ir atviros diskusijos, iškėlusios įvairiausias nuomones. Organizatoriai, fakultetų vadovai, administracija ir studentai bendruose susitikimuose ieškojo kompromisų, kurių diskutuojant tokiame plačiame rate dažnai yra labai sunku pasiekti. Viena buvo aišku, kad norint suvienyti Universiteto absolventus ir bendruomenę bendram mokslo metų baigimo ir diplomų įteikimo renginiui, reikia didžiulės erdvės. Patogu turi būti ne tik studentams, bet ir jų artimiesiems. Kasmet jų suvažiuoja tiek, kad su gėlėmis jaudulį tramdyti tenka koridoriuose arba ramstant salių sienas, kur sunku aiškiai matyti ir įamžinti svarbias visiems akimirkas.

Pasiūlymas šiemet susirinkti Žalgirio arenoje buvo apsvarstytas ir pripažintas tinkamiausiu šiai naujai tradicijai pradėti. 2012 m. birželio 26-oji – bus diena, kai pirmą kartą visi Universiteto fakultetai vieningai giedos „Gaudeamus“ savo bendroje diplomų įteikimo šventėje, skambės visos priesaikos ir arti 5000 žmonių publikos aplodismentai. Dalyviams

D. Kero nuotr.

giedos Universiteto choras, sveikins Universiteto vadovai ir svečiai. Apie šventės organizacijos ypatumus ir

įdomybes informuosime kituose „Ave vita“ savaitraščio numeriuose, o preliminarią programą galėsite

rasti kituose „Ave vita“ numeriuose ir artimiausiu metu – interneto puslapyje naujienose.

PROBLEMINIS MOKYMAS: REZULTATAI IR ATEITIES PLANAI

Konferencijos metu.

Eglė Svitojūtė

Balandžio 26–27 dienomis Lietuvos sveikatos mokslų universitete vyko mokslinė-praktinė konferencija „Medicinos studijų programos plėtra“. Konferencijoje dalyvavo Universiteto administracija, dėstytojai, studentai, svečiavosi Ženevos universiteto probleminio mokymosi ekspertai, kurie nebe pirmus metus konsultuoja mūsų Universitetą probleminio mokymo klausimais. Problemnis mokymas LSMU MA Medicinos fakultete vykdomas jau šeštus metus. Siekiant apžvelgti, kas nuveikta per šį laikotarpį ir kur dar reikėtų tobulėti, buvo suorganizuota speciali konferencija. Į ją pakviesti ir Ženevos universiteto ekspertai, kurie aktyviai dalyvavo rengiant probleminio mokymosi sistemą LSMU. Pirmoji konferencijos diena buvo skirta šiuo metu LSMU vykdomai probleminio mokymo sistemai pristatyti, esamoms problemoms aptar-

ti. Pateikta LSMU plėtra, medicinos studijų programa, probleminio mokymo studijų taikymas fundamentaliųjų bei klinikinių mokslų padaliniais, medicinos studentų nuomonė apie probleminį mokymą. Konferencijos organizatoriai džiaugėsi dideliu dėstytojų susidomėjimu ir aktyviu dalyvavimu. Pirmąją konferencijos dieną daugiau kaip šimtas įvairių katedrų ir klinikų dėstytojų klausė pranešimus, diskutavo, dalijosi patirtimi, kuri, kaip paaiškėjo, yra labai nevienalytė. Vieno pagrindinių konferencijos organizatorių – Medicinos fakulteto dekaną prof. Algimanto Tamelio – teigimu, konferencijos tikslas nebuvo tik papasakoti apie nuveiktus darbus ar jais pasigirti. „Problemnis mokymo projektas LSMU yra gana naujas. Puikiai suprantame, kad dar yra daug sričių, kuriose reikia tobulėti. Šios konferencijos metu siekėme suteikti kuo daugiau žinių dėstytojams, kurie yra svarbi probleminio

► 2 p.

TARPTAUTINĖJE KONFERENCIJOJE – TYRIMAS APIE GREITO VALGYMO IR 2 TIPO CUKRINIO DIABETO SAŠAJĄ

LSMU MA Endokrinologijos instituto mokslo darbuotoja dr. Lina Radzevičienė dalyvavo Florencijoje (Italija) vykusiame 15-ajame tarptautiniame endokrinologų kongrese ir 14-ajame Europos endokrinologų kongrese. Mokslininkė pateikė tyrimo duomenis apie greito valgymo ir 2 tipo cukrinio diabeto sąsają. Su dr. L. Radzevičiene, Medicinos darbuotojų dienos proga gavusia Kauno mero padėką, kalbamės apie atliktą tyrimą, sulaukusį kitų šalių kolegų ir visuomenės susidomėjimo. Vos spėjusią sugrįžti daktarę pasiekė elektroniniai laiškai, žinutės, publikacijos „ScienceDaily“, „English Fars News“.

Ingos Žilaitytės nuotr.

Po pranešimo su kolegomis endokrinologais (iš kairės): dr. Birutė Žilaitienė, dr. Lina Radzevičienė ir doc. habil. dr. Valentinas Matulevičius.

Loreta Giedraitienė

Ką parodė Jūsų atliktas tyrimas?

Cukrinis diabetas yra visame pasaulyje plintanti epidemija, įgaunanti pandemijos mastą.

2011 m. cukriniu diabetu sirgo 366 mln. žemės gyventojų, jų vis daugėja. Pasaulio mokslininkai ieško būdų, kaip nustatyti šios klasingos ligos rizikos veiksnius. Mūsų atliktas tyrimas parodė, kad galimas ryšys tarp greito valgymo ir 2 tipo cukrinio diabeto, – greitas valgymas 2,5 karto didina riziką susirgti 2 tipo cukriniu diabetu, palyginti su lėtu valgymu. Atsivoris ir nutukimas yra viena pagrindinių cukrinio diabeto priežasčių. Greitai valgant maistas blogai sukratomas, jo suvalgoma daugiau, nes taip greit nepajaučiamas sotumo jausmas, todėl didėja svoris. Turėtume susimąstyti, ką valgome. Juolab kad greito maisto restoranų tinklai greitai plečiasi. Tyrimo rezultatas yra tarsi profilaktikos priemonė, rekomendacija – valgant neskubėti, maistą gerai sukramtyti, tiesiog mėgautis maistu.

Kaip atradote ryšį tarp greito valgymo ir 2 tipo cukrinio diabeto?

Atvejo ir kontrolės tyrimą, kuriuo vertinome rizikos veiksnius, turinčius įtakos atsirasti 2 tipo cukriniam diabetui, atlikome VŠĮ Kauno Dainavos poliklinikoje. Buvo atrinkti pacientai, kuriems imtinai per metus buvo nustatytas 2 tipo cukrinis diabetas. Šiems pacientams pagal lytį ir amžių buvo parinkta kontrolinė grupė santykiu 1 : 2.

Tyrimo dalyvavo 234 asmenys, kuriems pirmą kartą buvo nustatyta ir patvirtinta antrojo tipo cukrinio diabeto diagnozė, ir 468 asmenų kontrolinė grupė, kurie nesirgo 2 tipo cukriniu diabetu ir neturėjo atsitiktinės hiperglikemijos bei gliukozės toleravimo sutrikimų. Siekiant įvertinti kontrolinės grupės tiriamųjų tinkamumą, visiems šios grupės asmenims buvo atliktas gliukozės toleravimo mėginys.

Tiriamųjų apklausai vartotas specialus klausimynas, kuris sudarytas iš bendrų klausimų apie tiriamąjį (amžius, išsimokslinimas, socialinė padėtis, profesinė veikla, šeiminių padėtis, pajamos, tenkančios vienam

šeimos nariui per mėnesį), cukrinio diabeto ligos istoriją ir šeiminių anamnezę, gyvenimą (mitybos, valgymo, rūkymo, kavos, alkoholio vartojimo įpročius, fizinį aktyvumą jaunystėje ir tiriamuoju laikotarpiu, rytinę mankštą), gretutines širdies ir kraujagyslių ligas (arterinę hipertenziją, išeminę širdies ligą ir kt.), stresinių situacijų patyrimą pastarųjų 6 mėn. laikotarpiu). Pamatavome jų ūgį, svorį, liemens ir klubų apimtį, apskaičiavome kūno masės indeksą.

Mūsų tyrime moterys sudarė du trečdalius visų pirmą kartą nustatytų sergančių 2 tipo diabetu žmonių. Dauguma ligonių buvo 55 metų arba vyresni. Vertinant mokymosi metus, daugiau 2 tipo diabetu sergančių ligonių nei kontrolinės grupės tiriamųjų mokėsi 10 metų ir mažiau, jų kūno masės indeksas buvo didesnis, jie taip pat turėjo reikšmingai daugiau pirmosios eilės giminių, sergančių diabetu.

Vienas iš tyrimo dalyviams pateiktų klausimų buvo labai paprastas: kaip jūs valgote, palyginti su kitais. Buvo pateikti atsakymai: valgau labai lėtai, lėčiau, taip pat, greičiau, labai greitai. Vienaveiksmė logistinė regresija parodė, kad žmonėms, valgantiems greičiau nei kiti, yra reikšmingai padidėjusi rizika susirgti cukriniu diabetu. Riziką susirgti 2 tipo diabetu lemia ne tik greitas valgymas, todėl buvo atlikta daugiaveiksmė logistinė regresija. Pamažu buvo įtraukti veiksniai, reikšmingai susiję su liga ir 5 proc. keitė ryšį tarp cukrinio diabeto ir valgymo greičio. Gavome statistiškai reikšmingus rezultatus. Remdamiesi tyrimu galime teigti, kad greitai valgantys, palyginti su lėtai valgančiais žmonėmis, turi didesnę riziką susirgti 2 tipo cukriniu diabetu.

Tyrinėjote ryšį tarp kavos vartojimo bei 2 tipo cukrinio diabeto. Kokie rezultatai?

Šio tyrimo rezultatai palankūs kavos mėgėjams. Nustatėme, kad 2 tipo cukrinio diabeto rizika buvo mažesnė asmenims, išgeriantiems keturis ir daugiau kavos puodelių per dieną, palyginti su išgeriančiais po vieną puodelį per dieną ir mažiau.

Kokie šiandieniniai Jūsų darbai?

Kokie artimiausi planai?

Šiuo metu dalyvauju tyrimo „Sergančiųjų metaboliniu sindromu ir 2 tipo cukriniu diabetu miego ir patiriamu streso sąsajos su emocine būkle ir gyvenimo kokybe“. Baigiame įtraukti pacientus, planuojame pateikti galutinius duomenis. Tarpiniai duomenys buvo pateikti Lietuvos endokrinologų konferencijoje, vykusioje 2011 m. Ką tik baigėsi projektas „Pirmo tipo cukrinio diabeto registras, komplikacijų etiologinė genetika ir biopsichologija“, kurio vadovas dr. Rytas Ostrauskas. Dabar toliau vykdoma duomenų analizė.

Norėtusi atlikti išsamesnius didesnės apimties tyrimus, susijusius su mitybos įpročiais, elgsena ir 2 tipo cukriniu diabetu.

PROBLEMINIS MOKYMAS: REZULTATAI IR ATEITIES PLANAI

Prof. Algimantas Tamelis

Autorės nuotr.

◀ 1 p. mokymo dalis, skatinti juos labiau domėtis medicinos edukologijos klausimais. Taip pat, apžvelgę esamą situaciją, norėjome gauti kvalifikuotą konsultaciją iš atvykusių konferencijos svečių, ką ir kaip reikėtų toliau tobulinti probleminių studijų procesą, – teigė dekanas.

Tiek prieš konferenciją, tiek jos metu atsiskleidė viena pagrindinių ir didžiausių probleminių studijų problemų – tai vertinimo sistema. Tiek studentai, tiek atvykę ekspertai, išanalizavę esamą situaciją, vertinimo sistemą įvardijo kaip sritį, kuriai reikalingiausi esminiai pokyčiai. Prof. A. Tamelio teigimu, esant netinkamai, neatitinkamai studijų vertinimo sistemai, studentai yra linkę nepasitikėti gautu įvertinimu. Šios problemos yra glaudžiai susijusios su tikslų studijų siekinių įvardijimo trūkumu. „Turime aiškiai apibrėžti, ką vieną ar kitą modulį pabaigęs turi mokėti studentas. Tuomet pagal šiuos studijų tikslus turime vertinti studento žinias“, – aiškino Medicinos fakulteto dekanas.

Konferencijos metu taip pat buvo pristatyti tam tikri studijų moduliai, kaip yra organizuojamos tam tikrų disciplinų studijos. Išryškėjo skirtingai tarp tam tikrų modulių. Kai kuriuose iš jų probleminio mokymo elementų vis dar yra labai mažai, įdiegta probleminio mokymo sistema skirtinguose Universiteto padalinuose taikoma gana skirtingai. „Nėra būtina taikyti tik probleminio mokymosi modelį. Pats modelis nėra

esminis dalykas vykdamas studijas. Svarbiausia – aiškiai apibrėžti kiekvieno modulio tikslus, ką studentas turi mokėti, kokių įgūdžių įgauti. Tiek konferencijos svečiai, tiek mūsų Universiteto dėstytojai pastebėjo, kad probleminis mokymas nesuteikia daugiau ar mažiau specialybės žinių. Tačiau studentai įgauna gebėjimų geriau analizuoti kliniškes problemas, organizuoti darbą. Tai leidžia studentams labiau adaptuotis prie iššūkių, kurie jų laukia klinikinėje praktikoje“, – teigė prof. A. Tamelis. Antrąją konferencijos dieną vyko uždaros diskusijos. Ženevos universiteto ekspertai susitiko su studentais, dėstytojais, Universiteto administracija. Šių susitikimų metu tiek studentai, tiek dėstytojai galėjo laisvai pasakyti savo nuomonę apie probleminio mokymo sistemą, užduoti opius bei labai specifinius klausimus. Susitikimo su Universiteto administracijos atstovais metu buvo diskutuojamos probleminių studijų galimybių kituose Universiteto fakultetuose.

Konferencijos pabaigoje svečiai, išanalizavę esamą situaciją, pateikė tam tikras išvadas, siūlymus ir tolesnio probleminio mokymo studijų gaires. Buvo pabrėžiami vertinimo, klininių studijų modulių organizavimo klausimai.

Konferencijos dalyvių gausa ir susidomėjimas aptartais klausimais parodė, kad nagrinėtos problemos yra labai aktualios. Konferencijos organizatoriai džiaugiasi renginio sėkme ir jo svarba visam Universitetui.

TARP KAUNO IR BARSELONOS: IŠ PEDAGOGINĖS–MOKSLINĖS VIEŠNAGĖS GRĮŽUS

Šiuo metu biomedicinos mokslų poreikiai skatina kurti modernias analizės metodikas ir naujas technologijas, o sudėtinių (kompleksinių) sistemų teorijos šalininkų daugėja visame pasaulyje. Galima pasidžiaugti, kad mūsų Universiteto vienas didžiausių šios srities entuziastų prof. Alfonsas Vainoras lygiuojasi į kitų šalių mokslininkus. Jo iniciatyva plėtojamas bendradarbiavimas su įvairių šalių medicinos, matematikos ir sporto sričių mokslininkais: keliamos aktualios problemos, kuriamos naujos metodikos, kurios sėkmingai taikomos praktikoje.

Iš kairės: prof. N. Balague, aktorius Santi Millanas, prof. V. Schiollhornas, dr. E. Sendžikaitė, prof. A. Vainoras ir studentė A. Slapšinskaitė.

Dr. Ernesta Sendžikaitė,
Sporto institutas

Graži ir prasminga draugystė yra užsimezgsi su Barcelonos universiteto Katalonijos nacionalinio kūno kultūros instituto profesore Natalia Balague, kurios kvietimu LSMU Sporto instituto dėstytojai prof. habil. dr. Alfonsas Vainoras ir lekt. dr. Ernesta Sendžikaitė balandžio 15–22 dienomis viešėjo pagal ERASMUS programą Ispanijoje, Barcelonoje. Draugystė su priimančiąja įstaiga prasidėjo nuo 2005 m. Tuomet profesorė Natalia Balague buvo atvykusi į Lietuvą ir rado bendraminčių mūsų Universitete sudėtiniais žmogaus funkcinės būklės vertinimo klausimais. Siekiant tolesnio bendradarbiavimo buvo pasirašyta ERASMUS sutartis, kurią inicijavo LSMU tuometinis Kineziologijos ir sporto medicinos katedros vedėjas prof. A. Vainoras. Nuo to laiko kasmet vykdoma dėstytojų mainų programa. Be to, įgyvendintas ir vykdomas ne vienas projektas. Minėti profesoriai buvo 2010 m. Kaune vykusio trečiojo tarptautinio „Kompleksinių sistemų medicinoje ir sporte“ kongreso inici-

atoriai ir pagrindiniai organizatoriai. LSMU Sporto instituto dėstytojai skaitė paskaitas Barcelonos universiteto Katalonijos nacionalinio kūno kultūros institute bakalauro, magistro ir doktorantūros studijų programų studentams. Taip pat buvo organizuojami interaktyvūs tyrimai, teikiamos rekomendacijos asmens sveikatos vertinimo klausimais. Galime pasidžiaugti, kad mūsų dėstytojų atlikti sveikatos vertinimo tyrimai sulaukė visuomenės susidomėjimo, buvo filmuojami ir rodomi per Ispanijos televiziją. Buvome pakviesti įvertinti puikiai Ispanijoje žinomo ir labai populiarus aktorius Santi Millano širdies ir kraujagyslių sistemos funkcinę būklę. Keturiasdešimt dvejų metų Ispanijos televizijos žvaigždė rengiasi debiutuoti projekte „Iron man“, kurio metu dalyvaus triatlono varžybose, todėl jo sveikatos būklės tyrimai yra ypač aktualūs. Nustebino tai, kad visame Katalonijos nacionaliniame Barcelonos universiteto kūno kultūros institute tokio pobūdžio tyrimai nėra atliekami, nes nėra šios srities specialistų. Nutarta ir toliau vykdyti bendrus mokslo darbus, keistis tyrimų duo-

menimis ir analizės metodikomis. Manome, kad užmegzti draugiški santykiai ir bendrai vykdomi mokslo darbai bus svarus indėlis į Sporto instituto mokslinę plėtrą. Taip pat reikėtų paminėti, kad studentams atsiveria galimybės ne tik trumpalaikėms studijoms užsienyje, vykdomoms pagal ERASMUS programą. LSMU MA ketvirtojo kurso kineziterapijos studentė Agnė Slapšinskaitė jau studijuoja šiame institute Barcelonoje pagal ERASMUS programą. Agnė per vieną mėnesį savo žingeidumu ir gebėjimais taip sužavėjo profesorę N. Balague, kad ji norėtų kviešti merginą doktorantūros studijoms ir apgailėstauja, jog nėra galimybės užsienio studentams studijuoti magistrantūros programą.

Viešnagė Katalonijos nacionaliniame kūno kultūros institute išliks atmintyje ilgam. Sušildė ir pakerejo institute tvyranti atmosfera, tarpusavio santykiai ir mikroklimatas. Klasizmo stiliumi pastatytas instituto pastatas yra labai erdvus bei patogus ir dėstytojams, ir studentams. Šioje Barcelonos aukštojoje mokykloje mokosi apie du šimtai studentų. Įrengtos įvairaus profilio aštuonios sporto salės, kurias galima transformuoti į mažesnes erdves ir vesti pratybas ir paskaitas. Esame sužavėti amfiteatrinėmis auditorijomis, laboratorijomis, erdviais persirengimo kambariais, žaliais lauko aikštynais ir kt. Ir visa tai šalia 1992 m. Barcelonoje vykusio Olimpinių žaidynių simbolių: stadiono, atviro baseino, maniežo, olimpinį deglį simbolizuojančio televizijos bokšto...

Baigdama pasakojimą apie patirtį svetur prof. N. Balague prašymu noriu pakviesti atvykti į aštuonioliktąjį „Europos sporto mokslo“ kongresą, kuris įvyks 2013 m. birželio 26–29 dienomis Barcelonoje (informacija: www.ecss-congress.eu/2013).

DAKTARO DISERTACIJOS GYNIMAS

Birželio 20 d. 10 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Nuotolinių studijų centro auditorijoje (Sukilėlių pr. 17, LT-50009 Kaunas) viešame Visuomenės sveikatos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Linos Škėmienės** daktaro disertacija „**Moksleivių darbo kompiuteriu ir subjektyvios sveikatos sąsajos**“ (biomedicinos mokslai, visuomenės sveikata – 09B) Mokslinė vadovė – *doc. dr. Rūta Ustinavičienė* (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, visuomenės sveikata – 09B)

Konsultantas – *doc. dr. Ričardas Radišauskas* (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, visuomenės sveikata – 09B)

Visuomenės sveikatos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – *prof. habil. dr. Abdonas Tamošiūnas* (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, visuomenės sveikata – 09B)

Nariai:

Prof. habil. dr. Apolinaras Zaborskis (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, visuomenės sveikata – 09B)

Doc. dr. Nida Žemaitienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, visuomenės sveikata – 09B)

Doc. dr. Rasa Jankauskienė (Lietuvos kūno kultūros akademija, socialiniai mokslai, edukologija – 07S)

Prof. habil. dr. Kęstutis Kardelis (Lietuvos kūno kultūros akademija, socialiniai mokslai, edukologija – 07S)

Oponentai:

Dr. Aurelijus Veryga (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, visuomenės sveikata – 09B)

Prof. habil. dr. Jurgis Algirdas Juozulynas (Vilniaus universitetas, biomedicinos mokslai, visuomenės sveikata – 09B)

Su disertacija galima susipažinti LSMU bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas)

Mokslo centras

Birželio 22 d. 11 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kardiologijos instituto Simpoziumų salėje (Sukilėlių pr. 17, LT-50009 Kaunas) viešame Slaugos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Godos Jievaltienės** daktaro disertacija „**Pagyvenusio amžiaus besikreipiančių į šeimos gydytoją moterų šlapimo nelaikymas ir jo sąsajos su gyvenimo kokybe**“ (biomedicinos mokslai, slauga – 10B)

Mokslinė vadovė – *prof. habil. dr. Vita Lesauskaitė* (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, slauga – 10B)

Slaugos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – *prof. habil. dr. Alfonsas Vainoras* (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, slauga – 10B)

Nariai:

Prof. dr. Rūta Jolanta Nadišauskienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, medicina – 06B)

Prof. habil. dr. Donatas Antanas Vasiliauskas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, slauga – 10B)

Prof. dr. Jolanta Dadonienė (Vilniaus universitetas, biomedicinos mokslai, slauga – 10B)

Doc. dr. Danguolė Satkuskienė (Lietuvos kūno kultūros akademija, socialiniai mokslai, edukologija – 07S)

Oponentai:

Doc. dr. Rosita Anilienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, biomedicinos mokslai, medicina – 06B)

Prof. dr. Vidmantas Alekna (Vilniaus universitetas, biomedicinos mokslai, slauga – 10B)

Su disertacija galima susipažinti LSMU bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas)

Mokslo centras

SVEIKINIMAS

Tarptautinės Raudonojo Kryžiaus organizacijos sprendimu daugelyje pasaulio šalių gegužės 12-ąją minima Tarptautinė slaugytojų diena. Ji kasmet švenčiama per gimtadienį anglų medicinos sesers Florens Naitingeil, kažkada gelbėjusios sužeistus kare žmones ir XIX a. įsteigusios pirmąją slaugytojų mokyklą.

Profesinės šventės proga nuoširdžiai dėkoju visoms Lietuvos slaugytojoms ir slaugytojams už dėmesingumą ligoniams, pašaukimą padėti kenčiantiems skausmus, gebėjimus būti nepamainomais gydytojų talkininkais kovoje už kiekvieną gyvybę. Tikiu, jog didelė žmogiškąja meile nuskaidrinę kitų dienas, esate verti išgyventi kuo daugiau džiugių akimirkų. Ir jei kartais kasdienybė kelia nerimą, viltis sako, jog visada išaušta šviesus rytas.

Dėkoju Jums už pasiaukojimą. Linkiu sveikatos ir kantrybės, kurios labai reikia Jūsų kasdieniame darbe.

Seimo pirmininko pavaduotojas **Erikas Tamašauskas**

avevita

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto
Medicinos akademija
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
Tel. 407433, 327217, viet. tel. 1527, 1417.
Faksas 407433. El. p.: avevita@ismuni.lt
Išsina kiekvieną penktadienį
<http://www.ismuni.lt/fakultetai-ir-institutai/nekademiniai-centrai/leidybos-namai/leidiniai/savaitrasis-avevita-1>

Redakcinės kolegijos pirmininkas:
Edgaras STANKEVIČIUS, Leidybos namų direktorius

Redakcinė kolegija:
Algimantas TAMELIS, Medicinos fakulteto dekanas
Antanas SEDEREVIČIUS, LSMU prarektorius veterinarijai
Daiva ZAGURSKIENĖ, Kauno klinikų direktorė slaugai
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Kęstutis LEVIŠAUSKAS, Kauno klinikų direktorius
motinos ir vaiko sveikatos priežiūrai
Vytenis SIMENAS, Studentų atstovybės prezidentas

Korespondentai (viet. tel. 1417):
Loreta GIEDRAITENĖ
Džiuljeta KULVIETIENĖ
Eglė SVITIJUTĖ

Redakcija:
Eglė ŽEMAITIENĖ, vyriausioji redaktorė
viet. tel.: 6581, 1417, mob. tel. (8 682) 68423

Irena BUBNYTĖ, redaktorė
Nijolė DRAGŪNIENĖ, operatorė
Aida JAKIMAVIČIENĖ, korektorė
Saulius MEDŽIONIS, maketuotojas

Spausdino UAB „Arx Baltica“,
Veiverių g. 142B, Kaunas
El. paštas: kaunas@arxbaltica.lt
Tiražas – 1000 egz.

Leidiny skirtas LSMU ir
LSMU ligoninės Kauno klinikų
darbuotojams, studentams

LIETUVOS IR ŠVEICARIJOS PROJEKTAS

Sveikatos forume Ženevoje.

Asmeninė nuotr.

Eglė Žemaitienė

Toliau sėkmingai rengiamasi vykdyti Lietuvos ir Šveicarijos projektą, skirtą gerinti stacionarines motinos ir vaiko sveikatos priežiūros paslaugas. Jau rašėme, kad pernai pasirašyta Lietuvos ir Šveicarijos vyriausybės sutartis ir pradėdamas vykdyti projektą, kurio metu Šveicarijos Vyriausybė teiks paramą Lietuvai. Projekto trukmė – 2012–2017 m. Jam numatoma skirti iki 100 mln. litų. Tai jau trečiasis projektas Lietuvoje, kai paramą teikia Šveicarijos Vyriausybė. Parama bus suteikta 2012–2017 metams. Projektas suskirstytas į dvi programas: „Energiją tausojančių technologijų įvedimas Lietuvos ligoninėse, teikiančiose paslaugas nėščiajai, gimdyvei ir naujagimiui“. Kita programa – „Nėščiajų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros gerinimas Lietuvoje“. Rengiantis vykdyti šią projekto programą ir pradėdant bendradarbiavimą, praėjusių metų gruodžio mėnesį Lietuvoje viešėjo 7 Šveicarijos atstovai. Jie apžiūrėjo keletą Lietuvos gydymo įstaigų, kuriose teikiama sveikatos priežiūros paslauga nėščiosioms, gimdyvėms ir naujagimiams. Atsakomuoju vizitu, devyni atstovai iš Lietuvos, balandžio 15–21 d. lankėsi trijose Šveicarijos universitetinėse ligoninėse – Bazelyje, Ciuriche ir Ženevoje. Mūsų šalies delegaciją sudarė SAM atstovė V. Ambrazevičienė, Vilniaus perinatologijos centro atstovės prof. G. Drašutienė, doc. N. Drazdienė, dr. D. Ramašauskaitė, Kauno perinatologijos centro atstovai prof. R. J. Nadišauskienė, doc. M. Minkauskienė, doc. M. Kliučinskas, dr. A. Pužas ir D. Tivaitė. Nuo gruodžio 20 d. iki šiol Lietuvoje rengiamos ir derinamos programų vykdymo sutartys, planuojamos veiklos, derinami darbų planai. Sutarties vykdytoju SAM

ministro įsakymu paskirtos Kauno klinikos. Projekte dalyvauja 22 Lietuvos ligoninės, teikiančios sveikatos priežiūros paslaugas nėščiosioms, gimdyvėms ir naujagimiams. Programos „Nėščiajų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros gerinimas Lietuvoje“ metu numatytos priemonės: įsigyti medicininės įrangos, vykdyti mokymus, sukurti Lietuvai metodines rekomendacijas ir jas įdiegti praktikoje per mokymus, sukurti akušerinės neonatologinės paslaugos informacinę sistemą bei registrą visai Lietuvai. Taip pat – nuolatinis bendradarbiavimas su kolegomis iš Šveicarijos ir perėmimas iš jų gerosios patirties. Projekto dalyvių iš Lietuvos vizitas prasidėjo Ciuricho ligoninėje, kur Lietuvos atstovai buvo supažindinti su ligoninės struktūra, darbo principais. Pasak doc. M. Kliučinsko, geroji patirtis Ciuricho ligoninėje – tai patirties perėmimas, kuriant informacinių technologijų sistemą ir ją integruojant į ligoninės veiklą. Antra, šios universitetinės ligoninės patirtis, kurią būtų verta perimti ir Lietuvos ligoninėms, doc. M. Kliučinsko nuomone, protokolai ir algoritmai, kaip elgtis tam tikromis klinikinėmis situacijomis. Tiesa, juos reikėtų pritaikyti prie Lietuvos aplinkos ir ligoninių. Antroji vizito vieta – Bazelio ligoninė. „Sužavėjo žmonių geranoriškumas. Stebėjome gerą komandinio darbo organizavimą, kai bendrai kartu dirba akušerė, gydytojas akušeris ginekologas, anesteziologas, neonatologas. Bazelio ligoninėje galėtų stažuotis ir perimti patirtį Lietuvos neonatologai. Čia yra gerai valdoma hospitalinė infekcija, puikiai organizuoti mokymai ir sudarytos sąlygos rankų higienai. Ligoninėje griežtai laikomasi rankų higienos reikalavimų, veikia vidaus kontrolės sistema. Dirbama komandiniu principu – slaugytojas, valytojas

drąsiai gali įspėti klystantį profesorius, skyriaus vadovą ir šie klausia, neišsėdžia“ – pasakojo doc. M. Kliučinskas. Manau, ši patirtis aktuali visoms Lietuvos gydymo įstaigoms. Bazelio ligoninėje Lietuvos medikai taip pat stebėjo imitacijos centro veiklą. Centre veikia galimybė imituoti akušerines, neonatologines ar anesteziologines kliniškes situacijas, fiksuojant vaizdo kamera ir vėliau peržiūrėti įrašą. Šis centras skirtas viso regiono specialistams mokytis. Taip pat Bazelio ligoninėje jau yra sukurta „arti netekties“ įvykio auditavimo sistema ir registras. Todėl, doc. M. Kliučinsko nuomone, šią patirtį taip pat verta integruoti į lietuvišką praktiką. Paskutinės vizito dienos buvo praleistos Ženevos universitetinėje ligoninėje. Patirtis, kurią vertėtų perimti – vaisiaus būklės vertinimo galimybė gimdymo metu, kai vertinama vaisiaus elektrokardiograma. Lietuvoje tokios galimybės dar nėra. Puikiai organizuotas darbas naujagimių intensyvių terapijų skyriuje. Šveicarijoje veikia stebėsenos, *follow up* – neišnešiotų ar gimusių, bet turinčių tam tikrą patologiją naujagimių raidos ir vystymosi stebėjimo sistema ir registravimas. Tokius vaikus konsultuoja medikų komanda – neonatologai, pediatrai, neurologai, fizioterapeutai ir kt. Vaisiai stebimi ilgiau nei iki vienu metų amžiaus. Bene geriausiai šis darbas organizuotas šios ligoninės medikų. Taigi neonatologijos grandies medikams šioje ligoninėje taip pat būtų galima atrasti bendradarbiavimo galimybių. Išvykos metu, be intensyvaus ligoninių lankymo, Lietuvos delegacija dalyvavo Ženevoje balandžio 18–20 d. vykusiame Sveikatos forume, kuriame delegatų buvo iš 70 pasaulio šalių. Ženevoje mūsų šalies delegacijai puikiai gelbėjo prof. M. Magistris.

Būtis trapi
Akimirka žmogus šalia,
o kita – jo nėra...

2012 m. gegužės 17 dieną netekome vienos iškiliausių mokytojos ir gydytojos akušerės-ginekologės doc. Reginos Viktorijos Janickienės. Nuoširdžiai užjaučiame velionės šeimą ir artimuosius. Atsisveikinimas – šeštadienį, gegužės 19 dieną, nuo 15 val. S. Žukausko g. 3 išlydėjimas sekmadienį, gegužės 20 d. 13 val. į Panemunės kapines.

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS:

Medicinos akademijoje:

Medicinos fakultete:

- 1 docento (1,0 et.) Biochemijos katedroje,
  - 1 lektoriaus (0,5 et. – edukologija) ir 1 asistento (1,0 et. – lietuvių kalba užsienio studentams) Kalbų ir edukacijos katedroje,
  - 1 docento (0,5 et.) Neurologijos klinikoje.
- Pretendentai turi atitikti pareigybės kvalifikacinius reikalavimus pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Senato 2010 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 4-3 patvirtintą Lietuvos sveikatos mokslų universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas eiti konkursų organizavimo ir atestavimo tvarką.
- Dokumentus pateikti iki 2012 m. birželio 18 d. Personalo tarnybai (kab. Nr. 108), Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas.

Papildoma informacija pateikta Lietuvos sveikatos mokslų universiteto tinklalapyje www.lsmuni.lt. Pasiteirauti: tel. 8 (37) 327270.

Prof. Remigijus Žaliūnas, Rektorius

KAUNO
KLINIKOS

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS:

- Gydytojo oftalmologo (1,0 et.) Akių ligų klinikoje.
- Gydytojo neurologo (1,0 et.) Neurologijos klinikoje.
- Gydytojo patologo (1,0 et.) Patologinės anatomijos klinikoje.

Prašymą, gyvenimo aprašymą, turimą specialybę ir kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Personalo skyriui per 10 dienų nuo paskelbimo datos.

Prof. Juozas Pundzius, Generalinis direktorius

KAUNO KLINIKŲ KRAUJO CENTRAS

Kviečiame Universiteto bendruomenės narius tapti kraujo donorais!
Jūsų gerumas ir kilnus poelgis gali padėti išgelbėti gyvybę.
Donorų laukiame: I-V 8.00–18.00 val. VI 9.00–14.00 val.
Informacija: tel. 326856, 787329; www.kmuk.lt
El. paštas kraujo.centras@kaunoklinikos.lt

■ Paskaitos!

Gegužės 21 d. 9 val. LSMU MA Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros docentas Rimantas Pečiūra LSMU Farmacijos specialistų podiplominių studijų auditorijoje (J. Lukšos-Daumanto g. 2) skaitys viešąjį pranešimą „Augalinės kilmės biologiškai aktyvių medžiagų technologinio funkcionalizavimo tyrimai“.

Gegužės 21 d. 10.45 val. LSMU MA Neurochirurgijos klinikos 213 auditorijoje lektorius dr. Kęstutis Skauminas skaitys viešąją paskaitą „Giluminė smegenų stimuliacija Parkinsono ligai gydyti“.

PADĖKA

Miela gydytoja, Irena Navakauskienė, už Jūsų stebuklus darančias rankas, viltimi pasveikti spinduliuojančias akis, kerinčią šypseną ir pasiaukojamą darbą, gydant į nevilgtį patekusius ligonius, dėkoja pacientė Benigna Matijošaitienė.

2012 m. gegužė

KONFERENCIJA „LIETUVOS ALERGOLOGIJA: NUO MOKSLO IKI PRAKTIKOS“, SKIRTA AKADEMIKO VLADO LAŠO 120-OSIOMS GIMIMO METINĖMS

Kviečiame į konferenciją „Lietuvos alergologija: nuo mokslo iki praktikos“, skirtą akademiko Vlado Lašo 120-osioms gimimo metinėms, kuri vyks gegužės 22 d. Lietuvos mokslų akademijos mažojoje salėje (Gedimino pr. 3, Vilnius).

Pradžia 15 val.

Pirmininkauja: R. Dubakienė, V. Basys

PRANEŠIMAI

- Vytautas Basys. Akademikas Vladas Lašas ir Lietuvos mokslų akademija – 20 min.
- Brigita Šitkauskienė. Akademiko V. Lašo mokslo alergologijos kelias nuo teorijos iki praktikos – 30 min.
- Aurelija Žvirblienė. Naujaisi moksliniai alergologijos tyrimai Lietuvoje – 30 min.
- Andrius Kavaliūnas. Alerginių ligų epidemiologija Lietuvoje: kas naujo? – 20 min.
- Rūta Dubakienė. Nacionalinio Lietuvos alergologijos plano (2012–2022) metmenys – 30 min.

Pasisakymai, atsiminimai.

Lietuvos mokslų akademija, Vilniaus universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas